

- Op zoek naar lichtheid

Op een clinic van Nelly Abbenes kwam ik in contact met Raymond van Kralingen. Iemand die zeer bevlogen is met paarden, in het bezit van een Lusitano-merrie (erg belangrijk natuurlijk) en met een verhaal.....

Hij geeft les in Zeeland en gaat daarbij zeer vriendelijk en op een andere manier om met paarden. Die "andere" manier weet hij zelf het beste te verduidelijken. Tijdens een bezoekje aan hem heb ik gevraagd om zijn verhaal eens op papier te zetten voor de Revista met dit als resultaat :

Dankzij het feit dat mijn moeder een gepassioneerde paardenvrouw was ben ik als zeven jarig jongetje begonnen met pony rijden op een manege net buiten Rotterdam. Toen ik een jaar of twaalf was overgestapt op paarden en ook vrij veel gevoltigeerd, inclusief demonstraties op het CHIO Rotterdam, Haagse Paardendagen etc. Een enorme aanrader als je een goede zit en balans op het paard wil ontwikkelen.

Mijn passie is altijd de dressuur geweest, maar als ik terug kijk op die periode had ik geen idee waar ik mee bezig was, zowel rijtechnisch niet, maar ook niet in het houden van paarden. Mijn eerste eigen paard, een grote vos KWPN ruin stond op de Rotterdamse Manege, 23 uur per dag op stal, en enkele weken weidegang in de zomer, zijn vakantie was dat. Ik wist niet beter toen, maar als ik daar aan terug denk krijg ik een triest gevoel.

Er zij een paar keerpunten geweest in mijn leven met paarden, momenten die nu nog steeds een rol spelen in hoe ik met paarden omga.

De eerste eye opener was toen ik in aanraking kwam met Ilonka en Ferry Karoly-Baliga, omdat een vriendinnetje van mij een Friese hengst gekocht had die niks anders deed dan steigeren onder het zadel. Toen we uit gingen zoeken waar hij vandaan kwam bleek hij door Ilonka en Ferry opgeleid te zijn voor het circus en ging zij lessen bij deze circus rotten, hun te zien trainen met hun Friezen en Andalusiërs maakte mij er bewust van dat er nog andere manieren waren om paarden op te leiden, buiten de 'dwang dressuur' die ik alleen maar kende.

Een aantal jaar later kwam ik via via op Domaine Raulet terecht, in het zuiden van Frankrijk, onder Carcassonne. Twee lange zomers randonnees gereden met Merèns en kruising Merèns x Andalou door de pré-Pyreneeën, paarden die op hun eigen benen in balans door de bergen moesten lopen, die bijna 365 dagen per jaar in een kudde buiten liepen, alleen binnen in een grote loopstal kwamen met extreem slecht weer. Dit veranderde mijn visie op het houden van paarden enorm. Natuurlijk kon ik het niet laten mijn voorrij merrie Pilar de spaanse pas te leren.

Na nog wat gewerkt te hebben met paarden in Nederland, werd ik door kennissen gevraagd om mee te gaan naar Normandië, Frankrijk, om te werken op een Trakehner fokkerij, het verzorgen van fokmerrie's, het veulenen begeleiden, dekkingen, het aanrijden van jonge paarden, enzovoort. Ik had ondertussen het boek Akademische Reitkunst van Bent Branderup ontdekt, het eerste paardenboek wat mij dressuurmatig aansprak en inspireerde, mijn eerste paardenbijbel. Langs die klassieke oneder andere op La Guérinière gebaseerde lijn probeerde ik mijn paarden te rijden, maar in Normandië zag ik ook nog andere dingen; franse cliënten kwamen paarden uit proberen en vroegen waarom mijn paarden niet reageerden op het optillen van een binnenhand, ik zag mensen op wedstrijden tijdens het losrijden dingen doen met hun handen waar ik niks van begreep, hengelen noemde ik dat toen, rare fransen.

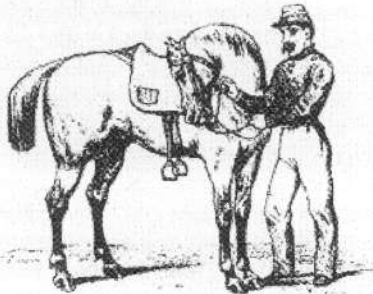
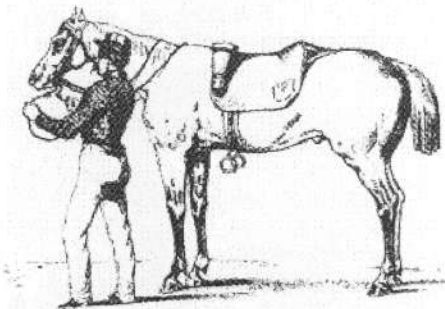
Na drie jaar in Normandië gewerkt te hebben keerde ik terug naar Nederland, en werd uitgenodigd om met mijn merrie Nimba (Lusitano x Engels Volbloed) een clinic te rijden bij Nelly Abbenes, en toen vielen de kwartjes van wat ik in Frankrijk al gezien had, maar niet begrepen, légèreté, mobiliteit van de kaak, balans voor beweging; Baucher.

(François Baucher 1796-1873)

De meeste liefhebbers van klassieke dressuur kennen de naam Baucher waarschijnlijk vooral uit Gymnasium des Pferdes van Steinbrecht, die zo'n beetje elk hoofdstuk afsluit met een waarschuwing tegen het werk van Baucher. Alleen al om die reden is het interessant om je in het werk van deze man te verdiepen, als iemand als Steinbrecht zo fel van leer trekt tegen deze man dan moet hij toch wat teweeg gebracht hebben.

Wat maakt het werk van Baucher nou zo bijzonder? Je zou Baucher kunnen beschouwen als een osteopaat avant la lettre, hij begon de training van zijn paarden van de grond af, waarbij hij zich eerst richtte op blokkades (weerstand) in kaak, nek en hals. Deze weerstand lostte hij op door middel van het inbuigen of heffen van de hals in het halthouden. Tegenwoordig weten we dat door middel van dit soort inbuigingen, in combinatie met het loslaten van de kaak, blokkades van de wervels in de hals verholpen kunnen worden. Daarna volgden keertwendingen om voor- en achterhand in een rustige stap aan de hand en het achterwaarts gaan. Ook dit soort oefeningen kunnen, mits correct uitgevoerd, een losmakende werking hebben op schouders, rug en bekken van het paard.

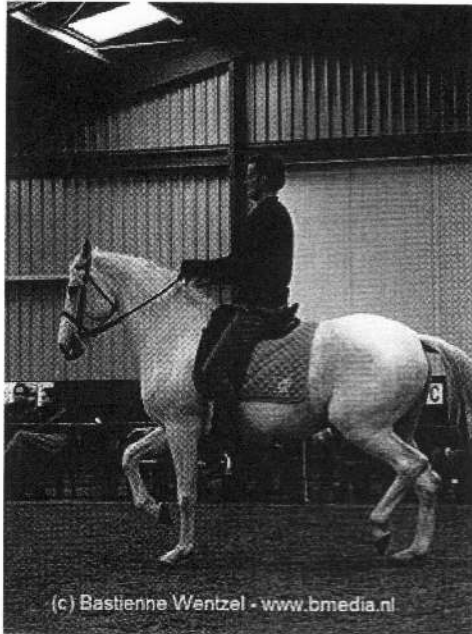

(Baucher, kaak ontspannen, inbuigingen)

Vervolgens worden deze oefeningen onder het zadel herhaald, eerst in het halthouden (balans voor beweging) dan in stap, en later in (een rustige) draf en galop. Indien het paard zijn balans (en lichtheid) verliest wordt er terug gegaan naar het halthouden. Baucher was (en is) dus omstreden door zijn totaal ander aanpak, impuls wordt wel gevraagd, maar veel gecontroleerder (in tegenstelling tot in de 'duitse' dressuur), hoewel zijn paarden onvoorwaardelijk voor het been moesten zijn en achter de hand, in de zin van zelf-gedragen, verzameld en niet leunend op het bit.

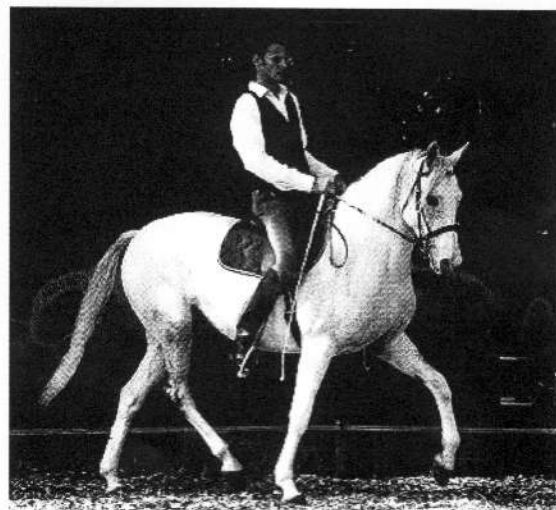
Sinds ik mij in het werk van Baucher, maar ook Faverot de Kerbrech, leerling van Baucher, Beudant die weer heel erg beïnvloed was door Faverot, maar ook Nuno Oliveira, de ultieme samensmelting van Baucherism en

Steinbrecht, verdiept heb, is mijn kijk op het rijden en lesgeven enorm veranderd; ik vindt het veel logischer, interessanter maar ook leuker om een paard op deze manier te trainen en telkens kleine stukjes zelf-gedragenheid te vragen en vandaar uit de beweging groter te maken, in plaats van door middel van beweging naar balans te komen.

(c) Bastienne Wentzel - www.bmedia.nl

Voorwaarde is natuurlijk wel dat een paard voldoende beweging heeft en dus niet drieëntwintig uur per dag op stal staat, zodat het 'werk' met het paard een spel kan zijn, niet met het doel het paard te vermoeien, maar met het doel het paard iets uit te leggen, en het dan zo min mogelijk te storen. De rijhal gebruik ik om te studeren, te mediteren met mijn paard, conditie bouw ik voornamelijk op aan longe of op buitenrit. Het resultaat is paarden die op hele kleine, fijne hulpen reageren en op 'niets' te rijden zijn.

Anjo Brijs